

ŞARBON (ANTRAX)

Tanı Esasları

- Enfekte hayvanlar, keçi, koyun, sığır, at veya geyik leşi, kılları, yünü veya derisi ile temas
- İnkübasyon süresi 2-5 gün.
- Ağrısız lezyonun papüle, veziküle, nekroza ve eskara ilerlemesi.
- Kısa süreli grip benzeri semptomun hızla göğüs ağrısı ve dolaşım kollapsına dönüşmesi
- Lezyon veya akıntıdan direkt yayma ve kültür.
- PA AC grafisinde mediasten genişlemesi

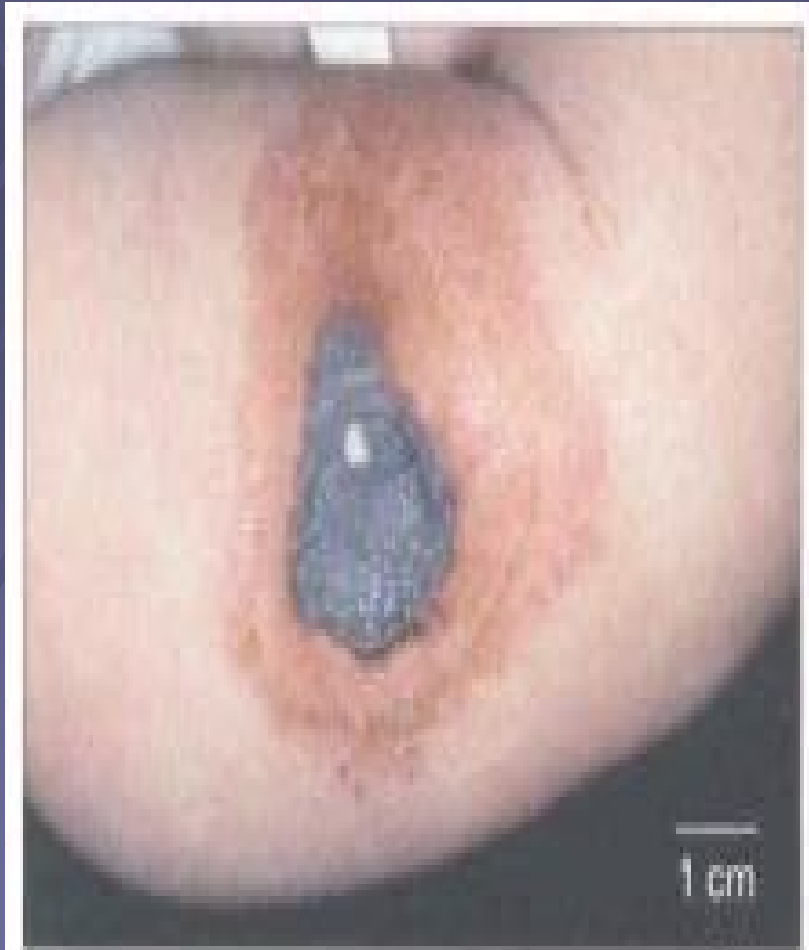
Genel bilgiler

- Şarbon ot yiyen hayvanların hastalığıdır.
- Enfekte etlerin yenilmesi.
- Enfekte hayvan ürünleri ile temas edilmesi.
- Hastalığın deri formu en sık görülen form.
- Bu hastalığa ilginin devam etmesinin nedeni sporlarının biyolojik silah olarak geliştirilmesidir.

- Etken: *Bacillus anthracis*: gram pozitif, sporlu bir çomaktır.
- Sporları; kuruluğa, UV, yüksek PH, dezenfektanlara karşı dirençlidir.
- Virulansı, polisakkarid kapsülüne ve ekzotoksinine bağlıdır.
- Letal toxin A
- Toxin B

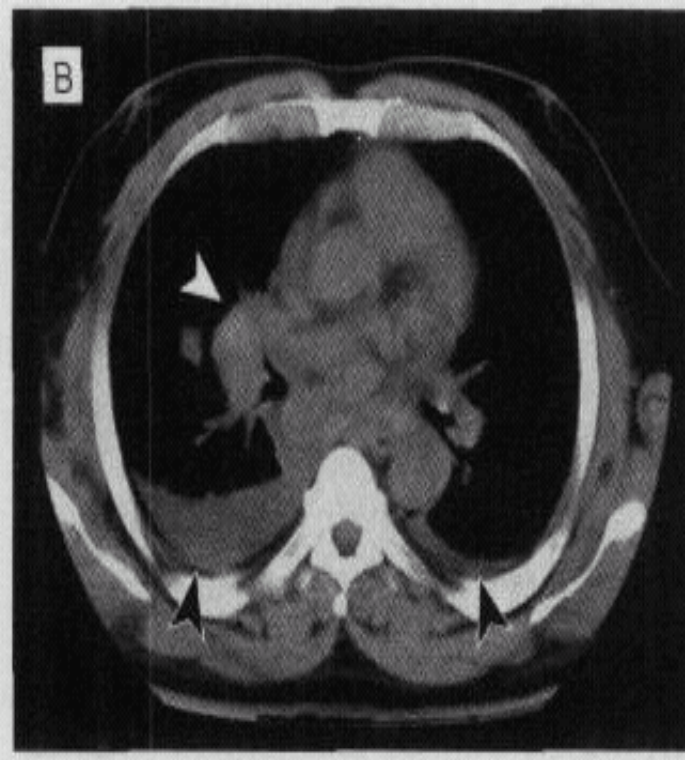
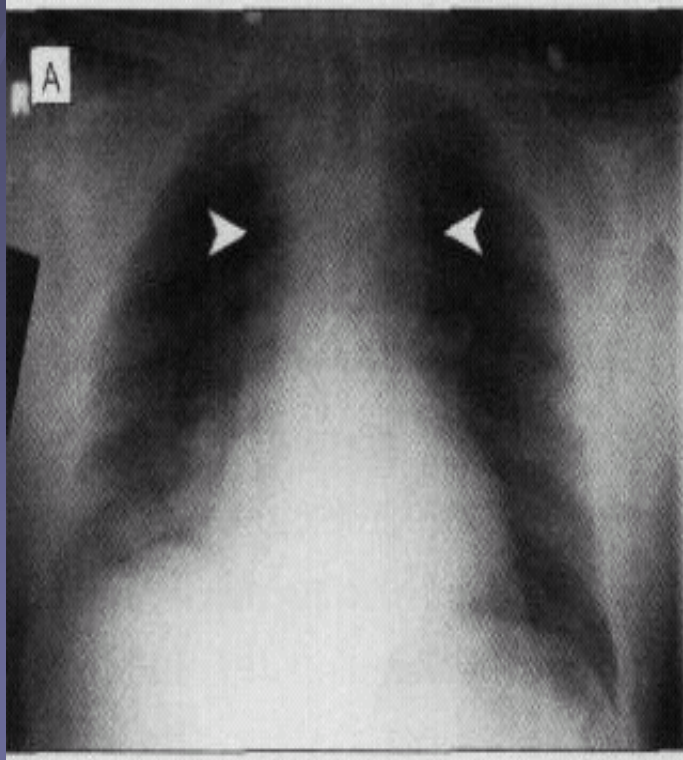
Deri Şarbonu

- Vakaların %95'i bu formdadır.
- Lezyon küçük, ağrısız fakat sıklıkla kaşıntılı bir papül olarak başlar.
- Papül büyüdükçe vezikül meydana gelir.
- İki gün içerisinde ülserleşerek çevresel ödemi olan son derece belirgin siyah eskar oluşur.
- Veziküler sıvınının gramında pozitif koklar saptanır.

Akciğer Şarbonu

- Nadir görülen bir formdur.
- Vakaların %5'inden azını oluşturur.
- İnkübasyon süresi yaklaşık 10 gündür ancak bazı vakalarda uzayabilir.
- Bu form ÜSYE şeklinde başlar ancak birkaç gün içinde dispne, öksürük, titreme ve bakteriyemi ile fulminant seyreder.
- Hemorajik bir mediastinit şeklinde seyreder ve son derece fataldır.

GİS Şarbonu

- Nadir görülmektedir.
- Mukozal ülserasyonunu eşlik ettiği mezenterik adenittir.
- Afrika ve Asya'da bildirilen vakalar var.

Tanı

- Öykü
- Deri lezyonunun büyüklüğü ile orantısız ödem varlığı.
- Enfeksiyonun başlangıç fazında ağrının olmaması.
- Gram boyamada PNL oranının düşük olması.
- Organizma KAB kolay ürer ve hemoliz yapmayan gri-beyaz koloniler oluşturur.

Tedavi

- Deri şarbonu Pen-G iyi yanıt verir (7-10 gün).
- Doksisisiklin deri şarbonunda etkilidir.
- Siprofloksasin ve Kloramfenikol, penisilin allerjisi olanlara karşı endikedir.

Korunma

- Doksisisiklin veya siprofloksasin hastalık oluşmadan önce temas eden kişilere verilirse akciğer hastalığı gelişmesini engelleyebilir.
- En az 6 hafta verilmelidir.
- Riskli gruplar için aşısı mevcuttur.